

**PROCESUL PSIHOLOGIC DE
FORMARE A DECLARAȚIILOR
VICTIMEI ȘI MARTORILOR
INFRAȚIUNII.**

Valeriu Constantin BICAN
Universitatea „Constantin Brâncuși” din
Târgu-Jiu

Abstract: Procesul de formare a declarațiilor martorilor implică un moment de achiziție a informațiilor circumscrise infracțiunii sau faptuitorului acesteia, un moment de conservare în memorie a informațiilor percepute și, în fine, momentul de comunicare a acestor informații organelor judiciare, pe calea reproducerii sau recunoașterii. La formarea acestui proces concură, într-o măsură sau alta, toate categoriile de senzații. Unele dintre acestea au un rol precumpănitor (senzațiile vizuale și auditive), altele au un rol subsecvent (senzațiile tactile, olfactive și gustative).

Cuvinte cheie: martor, persoană vătămată, depoziție, infracțiune

Cercetările științifice privind psihologia martorilor au demonstrat cu prisosință că depozițiile acestora, bazate pe mecanismele psihice ale procesului de cunoaștere a realității obiective, au anumite elemente specifice, condiționate de necesitatea comunicării cunoștințelor obținute în urma contactului organului judiciar cu spațiul infracțional, pentru a fi transformate în informații probante. Ele reprezintă rezultatul unui proces de recepție și stocare a faptelor cu semnificație juridică, urmat de reproducerea lor în condițiile și sub forma prevăzute de lege. Așadar, depozițiile martorilor se formează treptat, presupunând trei faze succesive: recepția – faza în care martorul, prin mijlocirea organelor de simț, percepe fapte legate de infracțiunea săvârșită -, memorarea, adică evaluarea și stocarea faptelor percepute, și reproducerea acestora prin comunicarea lor orală sau în formă scrisă organului judiciar.

**PSYCHOLOGICAL PROCESS OF
FORMING THE DECLARATIONS OF
VICTIMS AND OF CRIME WITNESSES**

Valeriu Constantin BICAN
„Constantin Brâncuși” University of Târgu-Jiu

Abstract: The process of forming the witnesses' declarations involves a moment of achieving the information circumscribed to the crime or to its author, a moment of keeping the perceived information in memory and, finally, the moment of communicating this information to the judicial organs, by reproducing or acknowledging. To this process forming, all the sensations categories compete, in some way. Some of them have a prevailing role (visual and auditory sensations), others have a subsequent role (tactile, olfactory and gustatory sensations).

Key words: witness, harmed person, testimony, crime

The scientific researches regarding the witnesses' psychology have proved that their testimonies, based on the mental mechanisms of the process of knowing the objective reality, have certain specific elements, conditioned by the need to communicate the knowledge obtained after the contact of the judiciary organ with the crime space, in order to be transformed in probative information. They represent the result of a process of receiving and stocking the facts having a juridical meaning, followed by their reproduction in the conditions and in shapes stipulated by the law. Therefore, the witnesses' testimonies are formed gradually, supposing three successive phases: the reception - the phase when the witness, by means of the sense organs, perceives facts related to the accomplished crime - , the memorizing, namely evaluating and stocking the perceived facts, and their reproduction by their oral or written communication to the judiciary organ.

The process of forming the witnesses'

Procesul de formare a declarațiilor martorilor implică un moment de achiziție a informațiilor circumscrise infracțiunii sau faptuitorului acesteia, un moment de conservare în memorie a informațiilor percepute și, în fine, momentul de comunicare a acestor informații organelor judiciare, pe calea reproducerii sau recunoașterii.

La formarea acestui proces concură, într-o măsură sau alta, toate categoriile de senzații. Unele dintre acestea au un rol precumpănitor (senzațiile vizuale și auditive), altele au un rol subsecvent (senzațiile tactile, olfactive și gustative)¹.

Referitor la recepția informațiilor mă voi referi la senzațiile cu rol determinant în formarea mărturiei, indicând, totodată, procedeele tactice ce se desprind din specificul percepției vizuale și auditive;

Recepția auditivă se realizează prin organul auditiv al omului, care este capabil să perceapă, într-o înfinitate de nuanțe, o multitudine de fenomene sonore ce însoțesc, fie în mod necesar, fie în mod întâmplător, săvârșirea unor infracțiuni. Înălțimea, intensitatea și timbrul constituie cele trei însușiri caracteristice ale oricărui sunet, a căror percepție dă naștere senzațiilor.

La dovedirea diverselor aspecte legate de comiterea infracțiunilor, cel mai mare interes îl prezintă percepția și redarea cuvintelor, a vorbirii.

Recepția reprezintă reflectarea în conștiință a datelor referitoare la infracțiune și faptuitorul ei. Ea se realizează în baza senzațiilor și percepției, acestea constituind faza inițială a procesului psihic de cunoaștere.

Senzația – impresie recepționată de un organ de simț influențat direct de realitatea înconjurătoare – semnalizează despre unele însușiri izolate ale factorilor de contact.

Percepția este actul psihic de sintetizare a senzațiilor, asigurând cunoașterea obiectului sau a ființei în complexitatea însușirilor acestora,

declarations involves a moment of achieving the information circumscribed to the crime or to its author, a moment of keeping in memory the perceived information and, finally, the moment of communicating this information to the judicial organs, by reproducing or acknowledging.

To this process forming, all the sensations categories compete, in some way. Some of them have a prevailing role (visual and auditory sensations), others have a subsequent role (tactile, olfactory and gustatory sensations)⁵.

Regarding the information reception, I will refer to the sensations having a determinant role in forming the testimony, indicating at the same time the tactical proceedings that come out from the specificity of the visual and auditory perception;

The auditory reception is accomplished by the human auditory organ that is able to perceive, in infinity of nuances, lots of sonorous phenomena that accompany, either necessarily, or accidentally, the accomplishment of certain crimes. The pitch, the intensity and the timbre represent the three features of any sound, whose perception gives birth to sensations.

When proving the different aspects related to the crime accomplishment, the biggest interest is presented by the perception and the rendition of the words, of the talking.

The reception represents the reflection in conscience of the data referring to the crime and its author. It is accomplished based on sensations and perceptions, which is the initial phase of mental process of knowledge.

The sensation – an impression received by a sense organ directly influenced by the environing reality – gives information about certain isolated features of the contact factors.

The perception is the mental act of synthesizing the sensations, by providing the knowledge of the object or of the being in the complexity of their features, their identification.⁶

The sensorial perception is

identificarea lor.²

Percepția senzorială se realizează în funcție de mai mulți factori, care în literatura de specialitate se subdivid în obiectivi și subiectivi.

Factorii obiectivi sunt condiționați de împrejurările în care are loc percepția, cei subiectivi – de calitățile psihofiziologice ale martorului și de trăsăturile de personalitate ale acestuia.

Dintre factorii obiectivi de natură să influențeze percepția de către martor a faptelor legate de săvârșirea unei infracțiuni pot fi:

a) intensitatea stimulilor care influențează asupra organelor senzoriale. Impulsurile trebuie să aibă puterea necesară pentru a provoca senzații. Există anumite limite ale senzațiilor cunoscute sub denumirile de *pragul minim* și *pragul maxim* de sensibilitate a omului. Pot produce senzații stimulii a căror valoare se încadrează în limitele senzoriale ale martorului. Organul judiciar trebuie să țină, de asemenea, cont de posibilitățile martorului de a reacționa la anumiți stimuli, fiindcă sensibilitatea organelor de simț diferă de la o persoană la alta în funcție de sfera de activitate, de interesele acestora;

Recepția vizuală este mărturia a cărei sursă o constituie senzațiile vizuale și reprezintă mărturia tip, mărturia cel mai frecvent întâlnită, deoarece, în aproape fiecare cauză penală, se resimte necesitatea reconstituirii cât mai fidele a configurației locului infracțiunii, a localizării spațiale a unor obiecte, a precizării unor raporturi spațiale dintre obiecte, dintre obiectele și persoanele de a căror prezență la locul infracțiunii este, într-un fel sau altul, legată săvârșirea acesteia.

Percepția însușirilor spațiale ale obiectelor presupune necesitatea precizării raporturilor spațiale se ivește deseori în procesul penal: distanța ce separă martorul de locul infracțiunii în momentul percepției, distanța dintre diferite obiecte, dintre persoane, dintre persoane și obiecte etc.

accomplished depending on several factors that, in the special literature are subdivided in objective and subjective factors.

The objective factors are conditioned by the circumstances where the perception has place – the subjective ones – by the psychophysiological qualities of the witness and by his or her personality features.

Between the objective factors that can influence the witness' perception regarding the facts related to the accomplishment of a crime, we can mention:

a) The intensity of the stimuli that have influence over the sensorial organs. The impulses have to have the needed power in order to provoke sensations. There are certain limits of sensations known as *minimum limit* and *maximum limit* of human sensitiveness. The stimuli that can also produce sensations are the one whose value is framed between the witness' sensorial limits. The judiciary organ must also consider the witness' possibilities to react to certain stimuli because the sense organs sensitiveness is different for each person depending on the activity field, on their interests.;

The visual reception is the testimony whose source represents the visual sensations and it represents the typical testimony, the most frequently met testimony, because, in almost every criminal cause, we need to reconstruct as correctly as possible the configuration of the place of the crime, of the spatial localization of certain objects, of the specification of certain spatial reports between the objects, between the objects and the persons whose presence at the place of the crime is, in some kind, related to its accomplishment.

The perception of the objects spatial features supposes the need to specify the spatial reports and occurs often in the criminal process: the distance that separates the witness from the place of the crime during the perception, the distance between different objects, between persons, between persons and objects etc.

The observation angle. The visual

Unghiul de observație. Percepția vizuală mai depinde de unghiul de observație, dat fiind faptul că un anumit unghi de observație, în mod obiectiv, este favorabil pentru perceperea anumitor obiecte, persoane sau acțiuni și defavorabil pentru perceperea altor persoane, obiecte și acțiuni din același spațiu;

Dependența preciziei raporturilor spațiale de distanța la care sunt situate obiectele, persoanele permite formularea următoarei legități: siguranța percepției scade odată cu distanța sau, altfel spus, exactitatea aprecierii acestei însușiri spațiale se află într-un raport invers proporțional cu distanța.

Despre distanța la care martorul poate percepe, menționăm că de la distanțe mari el va percepe doar conturul obiectelor, sunetelor și al altor fenomene din câmpul infracțional. Semnalmentele persoanelor, elementele caracteristice ale obiectelor, alte amănunte și secvențe ale infracțiunii pot fi percepute, în cele mai favorabile condiții, de la o distanță de 50-60 m.

Factorii de bruij (vântul, ploaia), respectiv diferite obstacole fizice, perturbări climaterice pot reduce mult din calitatea percepțiilor. Nu sunt excluse și disimulările înfățișării, când persoanele cointerestate apelează la diferite forme de deghizare a aspectului lor exterior și a obiectelor cu care se activează, pentru ca să nu fie observați sau să fie observați în mod eronat.

La aplicarea procedurilor tactice de ascultare a persoanei vătămate nu se poate face abstracție de psihologia sa particulară, după cum aceste procedee nu pot fi deprinse de situația de parte a cărei participare la procese e legată de ideea apărării unor interese proprii, izvorâte din infracțiune.

Atâta vreme cât consecințele dăunătoare ale faptei s-au răsfrânt în mod direct asupra ei, ar fi de așteptat ca declarațiile persoanei vătămate să constituie sursa celor mai bogate și fidele informații cu privire la modul de săvârșire a infracțiunii.

Emoția de frică, de mânie și afectele,

perception also depends on the observation angle, considering the fact that a certain observation angle is objectively favourable for perceiving certain objects, persons or actions and not favourable for perceiving other persons, objects and actions in the same space;

The accuracy dependence of the spatial reports on the distance of the objects, persons allows the formulation of the following regularity: the perception security decreases with the distance or, in other words, the accuracy of appreciating this spatial feature is inversely proportional to the distance.

Related to the distance from which the witness may perceive, we mention that from big distance he will perceive only the outline of the objects, of the sounds and of other phenomena in the crime field. The personal descriptions, the featuring elements of the objects, other details and sequences of the crime may be perceived, in the most favourable conditions, from 50-60 m.

The jamming factors (the wind, rain), respectively different physical obstacles, climatic perturbations may reduce a lot of the perceptions quality. We do not exclude the dissimulations of the appearance when the co-interested persons call different types of disguising their outside aspect and of the objects that are being used, in order not to be noticed or wrong noticed.

When applying the tactical proceedings of listening to the harmed person, we cannot ignore his or her particular psychology, as these proceedings cannot be separated from the situation whose participation to processes is related to the idea of protecting certain personal interests that come out from the crime.

As long as the damaging consequences of the fact influenced him or her directly, we expect the harmed person's declarations to represent the source of the richest and the most faithful information regarding the way of accomplishing the crime.

The emotion of fear, anger and the affects to which correspond the terror, the rage and the desperation reduce considerably the

căroră le corespund groaza, furia și disperarea, reduc considerabil controlul conștiinței asupra conduitei omului.

A doua fază importantă a formării depozițiilor martorului, o constituie memorizarea faptelor, obiectelor și fenomenelor percepute în legătură cu săvârșirea actului penal.

Memorarea implică succesiunea a trei momente, între care există o strânsă unitate: faza de achiziție (memorare), faza de păstrare (reținere) și faza de reactivare (recunoaștere și reproducere).

În cazul memorării involuntare, datele percepute se întipăresc neintenționat. Aceasta nu înseamnă nicidecum că martorii care, involuntar, au reținut fapte privind infracțiunea și autorul acesteia trebuie tratați cu credibilitate redusă. Eficiența mărturiilor întemeiate pe memorarea involuntară este de netăgăduit, dacă organul judiciar, în acțiunea sa de ascultare a martorilor, va ține cont de factorii care influențează procesul de memorizare:

- **Tipuri individuale de memorie a martorului.** Se pot întâlni martori cu memorie vizuală sau auditivă care rețin cu mai mare precizie faptele și evenimentele, *motrice*, când martorul este predispus să fixeze, în primul rând, ceea ce se află în mișcare, *logică* sau *mecanică*, după nivelul de analiză a faptelor recepționate, și *emoțională*, care presupune reținerea faptelor și fenomenelor legate de sentimentele de înalt grad de densitate, trăite recent sau mai puțin recent de către martor;

- b) **Afecțiunile psiho-fiziologice** cauzate de diverse maladii și de vârstă, care intensifică procesul uitării. Faptele înregistrate în memorie nu rămân fixe.

Dimpotrivă, ceea ce caracterizează memoria voluntară este existența scopului mecanic, căruia i se adaugă folosirea unor procedee speciale, în vederea realizării acestui scop.

Cu trecerea timpului, în informațiile

conscience control over the human behaviour.

The second important phase of forming the witness' testimonies is represented by the memorizing of the facts, the objects and the phenomena perceived regarding the accomplishment of the criminal act.

Memorizing involves the succession of three moments between there is a tight unity: the achievement phase (memorizing), the keeping phase (holding) and the reactivation phase (acknowledging and reproducing).

In case of unintentional memorizing, the perceived data remain unintentionally. This does not mean that the witnesses who have unintentionally memorized facts regarding the crime and its author must be treated with a reduced credibility. The efficiency of the testimonies based on the unintentional memorizing is undeniable, if the judicial organ, in its action of listening to the witnesses, considers the factors that influence the memorizing process:

- **Individual types of witness' memory.** We may find witnesses having *visual or auditory* memory who memorize with a greater accuracy the facts and the events, *driving* memory, when the witness is liable to remember in the first place the things that move, *logical or mechanical* memory, depending on the analysis level of the received facts, and *emotional* memory that supposes the memorizing of the facts and phenomena related to the feeling having a high density degree, recently or less recently lived by the witness;

- f) **The psycho-physiological affections** caused by different maladies and by age that intensify the oblivion process. The facts that are registered in the memory do not remain exact.

On the contrary, the fact the features the intentional memory is the existence of the mechanical purpose, to which we add the use of certain special proceedings, in order to accomplish this purpose.

păstrate se înregistrează pierderi, datorate procesului uitării.

În cazul persoanei vătămate, faptele, deseori confuz și fragmentar percepute, sunt supuse unor alterări în următoarea etapă a procesului de formare a declarațiilor persoanei vătămate – *stocarea memorială a informațiilor*.

În cazul persoanei vătămate, memorarea faptelor are un mai pronunțat caracter activ, dinamic, proces în cursul căruia faptele percepute sunt supuse unei neconținute reorganizării, regrupării și restructurării.

Uitarea constituie reversul păstrării imaginii și se manifestă prin imposibilitatea reamintirii unor fapte memorate ori a recunoașterii unor evenimente trăite, la o nouă confruntare cu acestea, sau prin reproducerea lor eronată.

c) **Starea emoțională cauzată de fenomenele percepute.** Faptele cu repercusiuni emoționale pozitive sau negative se memorizează mai bine decât cele indiferente, emoțional neutre;

d) **Gradul de înțelegere a fenomenelor percepute.** Omul poate memoriza fenomene și împrejurări al căror sens și conținut îi sunt accesibile. Lucrurile necunoscute sunt imperceptibile și, prin urmare, nu pot constitui materie memorabilă.

e) **Intervalul de timp care desparte momentul perceptiv de cel al reproducerii.** Procesul uitării „șterge” din memorie anumite fapte, înlocuindu-le cu altele, care reprezintă interes la moment.

Printre factorii subiectivi ce pot influența procesul perceptiv al martorului mai importanți sunt:

a) **Starea organelor receptive,** devierile de la normă, deficiențele ereditare, accidentale sau cauzate de anumite maladii, toate acestea reducând parțial sau în întregime posibilitățile perceptive ale martorilor;

The time passing by, in the kept information we register losses due to the oblivion process.

In the harmed person's case, the facts, often confusedly and fragmentarily perceived, suffer certain alterations in the next stage of the process of forming the harmed person's declarations – *memorial stocking of the information*.

In the harmed person's case, the facts memorizing has a more pronouncedly active, dynamic features, a process during which the facts that were perceived suffer a continuous reorganization, regrouping and restructuration.

The oblivion represents the reverse of keeping the image and is manifested by the impossibility to remember certain memorized facts or to recognize certain lived events, at a new confrontation with them, or by their wrong reproduction.

g) **The emotional mood caused by the perceived phenomena.** The facts having positive or negative emotional repercussions are memorized better than the indifferent, emotionally neutral ones;

h) **The understanding degree of the perceived phenomena.** Man can memorize phenomena and circumstances whose meaning and content are accessible to him. The unknown things are imperceptible and, as a consequence, they cannot represent a memorable matter.

i) **The lapse of time that separates the perceptive moment from the reproduction moment.** The oblivion process „erases” from the memory certain fact, by replacing them with others that represent interest at a certain time.

Between the subjective factors that can influence the witness' perceptive process, the most important ones are:

f) **The receptive organs status,** the deviations from the norm, the hereditary deficiencies, either accidental, or caused by certain maladies and all of these reduce partially or totally the witnesses' perceptive

- b) **Vârsta martorului**, fiind cunoscut sub faptul că în copilărie percepțiile nu sunt pe deplin conforme realității, datorită elementului de fantezie inerent acestei vârste, iar la etapa vârstnică – lacunare, deoarece în cea de a doua parte a vieții vederea, auzul, alte sisteme perceptivă sunt în scădere;
- c) **Gradul de instruire și profesia martorilor**, care, în anumite situații, pot influența decisiv procesul de percepție. Oamenii cu diferite niveluri de cunoștințe "văd" lucrurile în mod divers. Cu cât nivelul de cunoștințe este mai ridicat, cu atât percepție va fi mai clară, mai completă. Profesia, activitatea profesională sensibilizează procesul perceptiv astfel că medicul va fixa cu mare precizie poziția cadavruului, croitorul – caracteristicile și starea obiectelor vestimentare avute asupra sa, ofiterul – perimetrul străzii unde a fost descoperit.³
- d) **Starea fizică sau psihică afectată a martorului**. În momentul percepției, martorul în atare stare nu va observa obiecte și elemente de fapt cu semnificație procesual-penală. Ziua grea de muncă, oboseala, insomnia, starea de ebrietate sau de intoxicație narcotică influențează negativ totalitatea proceselor psihice, inclusiv perceptivă. Procesul săvârșirii unei infracțiuni, consecințele grave ale acestora, provoacă emoții de teamă și groază, sentimente de ură și revoltă față de făptuitori, alte stări sufletești de natură să influențeze negativ procesul perceptiv;⁴
- e) **Atenția subiectului** în momentul în care vine în contact cu spațiul infracțional. Ca fenomen psihic, atenția este determinată de tipul de temperament și de caracter ale individului. Atenția poate fi involuntară când se menține asupra unor fapte și fenomene fără eforturi volitive care se caracterizează prin concentrarea intenționată a sistemului perceptiv și a altor mecanisme ale psihicului asupra
- possibilities;
- g) **The witness' age**, being known as the fact that, during childhood, the perceptions do not agree totally with the reality due to the fantasy element inherent to this age, and during the ripe age – lacunary, because during the second part of the life, the vision, the hearing, other perceptive systems are decreasing;
- h) **The witnesses' instruction degree and profession**, that, in certain situations, may influence decisively the perception process. Persons having different knowledge levels "see" things differently. The higher the knowledge level is, the clearer and the more complete the perception will be. The profession, the professional activity make sensitive the perceptive process, so that the doctor will establish very accurately the body position, the tailor – the features and the status of the clothing objects - the perimeter of the street where it was discovered.⁷
- i) **The witness' physical or mental affected status**. When perceiving, the witness in this status will not notice objects and factual elements having a processually-criminal meaning. The hard day of work, the tiredness, the insomnia, the drinking status or the narcotic intoxication status influence negatively the totality of the mental, inclusively perceptive processes. The process of accomplishing a crime, its serious consequences provoke fear and terror emotions, hate and revolt feelings against the author, other moods that are able to influence negatively the perceptive process;⁸
- j) **The subject's attention** when has contact to the criminal space. As a mental phenomenon, the attention is determined by the individual's temperament type and personality type. The attention may be unintentional when it is maintained over some facts and phenomena with no volitional efforts that are featured by the intentional focusing of the perceptive system and of other mechanisms of the psychology on certain objects and

anumitor obiecte și fenomene. În majoritatea cazurilor declarațiile martorilor au la bază actele de percepție involuntară, deși nu se exclude observarea intenționată de către martor a anumitor împrejurări ale infracțiunii.

Ultima fază a procesului de formare a depozițiilor martorilor o constituie reproducerea în fața organului judiciar a faptelor memorizate. Calitatea și plenitudinea reproducerii sunt influențate de capacitățile și calitățile de personalitate ale martorului, de condițiile și împrejurările în care se desfășoară audierea acestuia și, în cele din urmă, de comportarea tactică a celor care îndeplinesc atribuțiile organelor judiciare.

În procesul formării declarațiilor persoanei vătămate, deseori - datorită recrudescenței sentimentului de furie, mânie, indignare - pot surveni cele mai neașteptate cauze de distorsionare a faptelor.

După cum prezentarea denaturată a faptelor este sau nu dependentă de voința persoanei vătămate, alterarea faptelor poate avea un caracter conștient sau inconștient.

Denaturările involuntare se datorează stării emoționale sub stăpânirea căreia persoana vătămată a perceput faptele și constau în „îngroșarea”, în supradimensionarea consecințelor faptei, în exagerarea gravității faptei, a prejudiciului fizic, moral sau material suferit.

În cazul jafului apare tendința quasi-generală de exagerare a faptelor și se manifestă în cazul aprecierilor asupra duratei de desfășurare în timp a unor fapte, acțiuni, activități, precum și asupra distanțelor. Astfel, *aprecierea duratei în timp* a activității materiale prin care s-a comis infracțiunea, sau a unor împrejurări legate de infracțiune ori de făptuitorul acesteia (durata imobilizării victimei, durata privării de libertate a victimei, durata aplicării violenței etc.) se caracterizează prin mari fluctuații manifestându-se, aproape fără excepție, tendința de supraevaluare.

În ce privește aprecierea datelor

phenomena. In most of the cases, the witnesses' declarations are based on unintentional perceiving acts, even if we do not exclude the witness' intentional observation regarding certain circumstances of the crime.

The last phase of the process of forming the witnesses' testimonies is represented by reproducing in front of the judicial organ the memorized facts. The quality and the plenitude of the reproduction are influenced by the witness' abilities and personality qualities, by the conditions and the circumstances where its examination develops and, finally, by the tactical behaviour of the ones who accomplish the attributions of the judicial organs.

During the process of forming the harmed person's declarations, - due to the recrudescence of the rage, anger, indignation feeling - there may appear the most unexpected causes of distortion of the facts.

As the false presentation of the facts does or does not depend on the harmed person's will, the facts alteration may have a conscious or unconscious feature.

The unintentional misrepresentations occur because of the mood had by the harmed person when he or she perceived the facts and represent the “thickening”, the outsizing of the consequences of the fact, the exaggeration of the seriousness of the fact, of the physical, moral or material prejudice that was suffered.

In the robbery case, there appears the quasi-general condition of exaggerating the facts and it is manifested in case of appreciations regarding the lapse of time of the development of certain facts, actions, activities, and also regarding the distances. Thus, *the appreciation of the lapse of time* of the material activity by means of which the crime was committed or of certain circumstances related to the crime or of its author (the lapse of time of the victim's immobilization, the lapse of time of the victim's freedom deprivation, the lapse of time of applying violence etc.) is featured by big fluctuations, being manifested, almost with no

scurte și lungi de timp, în cazul persoanei vătămate această tendință se manifestă într-un singur sens, cel al supraevaluării timpului.

Tendința de supraevaluare se manifestă și în cazul aprecierii distanțelor parcurse, când, privată de libertate, persoana vătămată este silită să însoțească făptuitorul sau făptuitorii.

Reproducerea faptelor poate fi însoțită de *prezentarea* denaturată, adică de *falsificarea faptelor*, ca urmare a unei atitudini deliberate, de rea-credință a celui vătămat.

Denaturările de rea-credință constituie „ajustări”, în sensul „îngroșării” faptelor, iar cauzele acestora nu pot fi deprinse de situația de parte în proces, de interesele privind soluționarea într-un anumit fel a pricinii. Cel vătămat urmărește, îndeobște, înrăutățirea situației făptuitorului și, implicit, crearea pentru sine a unei condiții procesuale mai bune. Dorința de răzbunare pentru răul pricinuit, precum și dorința de a obține avantaje materiale superioare prejudiciului real suferit sunt cele mai frecvente cauze ce explică denaturările conștiente din declarațiile persoanei vătămate.

exception, the overestimation trend.

Regarding the appreciation of the short and long time data, in case of the harmed person's case, this trend is manifested in only one way, the one of overestimating the time.

The overestimation trend is also manifested in case of appreciating the crossed distances when, being deprived of freedom, the harmed person is forced to accompany the author or the authors.

The reproduction of the facts may be accompanied by the false *presentation*, namely *falsifying* the facts, as a consequence of a deliberate dishonest attitude of the harmed person.

The dishonest misrepresentations represent “adjustments”, namely “thickening” the facts, and their causes cannot be separated by the situation of the process, by the interests regarding the solving of the cause in a certain way. The harmed person follows especially the worsening of the author's situation and, implicitly, creating for himself or herself a better processual condition. The revenge wish for harm and also the desire to obtain material advantages superior to the real suffered prejudice are the most frequent causes that explain the conscious misrepresentations in the harmed person's declarations.

Bibliografie

1. Ciopraga A., Tratat de tactică Criminalistică, Editura „Gama”, Iași, 1996.
2. Ciopraga A., I.Iacobuță, Criminalistică, Ed. Junimea, Iași, 2001 .
3. Stancu E., Tratat de Criminalistică, Editura Actami București, 2001.
4. I.Mircea, Criminalistica, Ed. Lumina Lex, Bucuresti, 1998;

Bibliography

5. Ciopraga A., Criminology Tactics Treaty, „Gama” Press, Iași, 1996.
6. Ciopraga A., I.Iacobuță, Criminology, Junimea Press, Iași, 2001 .
7. Stancu E., Criminology Treaty, Actami Press, Bucharest, 2001.
8. I.Mircea, Criminology, Lumina Lex Press, Bucharest, 1998;

¹ A.Ciopraga, , Tratat de tactică, Criminalistică Editura „Gama”, Iași, 1996, p.165;

² A.Ciopraga, I.Iacobuță, Criminalistica, Ed. Junimea, Iași, 2001.

---

³ E.Stancu, Tratat de criminalistică, Ed. Actami, Bucuresti, 2001;

⁴ I.Mircea, Criminalistica, Ed. Lumina Lex, Bucuresti, 1998;

⁵ A.Ciopraga, , Tactics Treaty, Criminology „Gama” Press, Iași, 1996, p.165;

⁶ A.Ciopraga, I.Iacobuță, Criminology,. Junimea Press, Iași, 2001.

⁷ E.Stancu, Criminology Treaty, Actami Press, Bucharest, 2001;

⁸ I.Mircea, Criminology, Lumina Lex Press, Bucharest, 1998;